

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Uitbreiding bedrijventerrein Zevenhont te Genemuiden

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

7 april 2022 / projectnummer: 3501

1 Advies in het kort

De gemeente Zwartewaterland wil het bedrijventerrein Zevenhont in Genemuiden aan de oost- en zuidkant met in totaal circa 40 hectare (netto) uitbreiden en een (tijdelijk) zonnepark van 10 hectare realiseren. De uitbreidingen zijn onder andere bedoeld om de groei en clustering mogelijk te maken van de tapijtindustrie die al op het terrein aanwezig is. Daarvoor moet de gemeente de bestemming van – nu nog – agrarisch gebied aanpassen, moeten vergunningen worden verleend en is een milieueffectrapport (MER) opgesteld.

De gemeente Zwartewaterland heeft de Commissie gevraagd te adviseren over het MER. In dit advies spreekt de Commissie zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.¹

Wat blijkt uit het MER?

Het MER vergelijkt drie inrichtingsvarianten voor het deelgebied Zevenhont-Oost en drie voor het deelgebied Zevenhont-Zuid. De varianten verschillen van elkaar in de manier waarop de gebieden voor het verkeer worden ontsloten en in de indeling van het terrein. Voor deelgebied Zevenhont-Midden en het zonnepark zijn geen varianten uitgewerkt. Uit de effectbeoordeling blijkt dat er geen verschillen in milieueffecten zijn tussen de varianten. Alle varianten leiden volgens het MER tot negatieve effecten voor verkeer, geluidhinder, natuur, landschap en cultuurhistorie en tot positieve effecten voor geurhinder. Voor de overige milieuthema's scoren de varianten neutraal.

Wat is het advies van de Commissie?

Het MER is uitgebreid en heeft een groot aantal bijlagerapporten, die nader ingaan op onder andere de verkeerssituatie, geluidhinder, luchtkwaliteit en landschappelijke inpassing. Ook zijn verschillende rapporten gewijd aan natuurwaarden en effecten op natuur. De bijlagerapporten geven veel relevante informatie, over het algemeen van goede kwaliteit.

De Commissie is echter van mening dat de meerwaarde van deze informatie voor de besluitvorming beperkt is. Dat komt onder andere doordat de resultaten van de deelonderzoeken niet goed zijn verwerkt in het MER. Het MER lijkt vooral gebruikt te zijn om te beoordelen of er (juridische) belemmeringen voor de uitbreiding van het bedrijventerrein zijn.² Het rapport heeft daardoor het karakter van een milieuparagraaf in een bestemmingsplan. Dit past niet bij een grootschalige ontwikkeling met aanzienlijke milieugevolgen, zoals de voorgenomen uitbreidingen van het bedrijventerrein.

Het MER besteedt weinig aandacht aan locatie- en inrichtingsalternatieven en aan de kansen die de uitbreiding biedt om bij te dragen aan ambities voor duurzaamheid, biodiversiteit of leefbaarheid. Veelzeggend is dat de varianten die in het MER zijn onderzocht op alle milieuaspecten hetzelfde en vooral negatief of neutraal scoren.

Daarom **signaleert de Commissie bij de toetsing van het MER dat daarin belangrijke informatie ontbreekt**. Het aanvullen van die informatie is essentieel om het belang van de

---

¹ De Commissie heeft niet kunnen toetsen of het milieueffectrapport ook aan de bestemmingsplannen voor Zevenhont-Oost en Zevenhont-Midden ten grondslag kan worden gelegd, omdat deze plannen, anders dan het ontwerpbestemmingsplan Zevenhont-Zuid, op het moment van advisering nog niet beschikbaar waren.

² De conclusie in het ontwerp-bestemmingsplan Zevenhont Zuid luidt dan ook: "Het Besluit m.e.r. vormt geen belemmering voor de voorgenomen ontwikkeling van Zevenhont Zuid".

leefomgeving volwaardig mee te kunnen wegen bij het besluit over de bestemmingsplannen. Het gaat om de volgende punten:

- **Onderbouwing uitbreiding en locatiekeuze schiet tekort.** De onderbouwing van de uitbreidingslocaties en het zonnepark is niet actueel. Aanzienlijke milieugevolgen en kansen om bij te dragen aan duurzaamheidsambities lijken geen rol te spelen bij de te gemaakte locatieafweging.
- **Kansen voor realisatie duurzaamheidsambities en verbetering biodiversiteit niet onderzocht.** In het MER zijn duurzaamheidsambities niet vertaald naar concrete doelen voor het voornemen. Er is onvoldoende aandacht besteed aan kansen om positief bij te dragen aan duurzaamheidsambities en biodiversiteit.
- **Beschouwing van betekenis effecten en mitigerende maatregelen ontbreekt.** De informatie uit de deelonderzoeken komt in het MER onvoldoende tot uitdrukking. De betekenis van de effecten en mogelijkheden voor mitigerende maatregelen zijn daardoor onduidelijk.
- **Samenvatting is onvolledig.** De samenvatting geeft geen volledig beeld van de belangrijkste conclusies van het MER. Dit geldt vooral voor de effectbeoordeling. Deze is beperkt tot een tabel zonder enige toelichting. Dit kan de lezer op het verkeerde been zetten.

De Commissie adviseert de ontbrekende informatie in een aanvulling op het MER op te nemen, voordat wordt besloten over de bestemmingsplannen. In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe en geeft ze aandachtspunten voor het vervolgtraject.

Figuur 1: Ligging Zevenhont-Oost, Zevenhont-Zuid en Zevenhont-Midden (bron: MER).

Aanleiding MER

Om te voldoen aan de vraag naar nieuwe bedrijfslocaties wil de gemeente Zwartewaterland het bedrijventerrein Zevenhont in Genemuiden in oostelijke en in zuidelijke richting uitbreiden (Figuur 1). De uitbreiding Zuid is bedoeld voor de Condor Group³ en de realisatie van een zonnepark. Om dat mogelijk te maken bereidt het college van burgemeester en wethouders drie bestemmingsplanwijzigingen voor, voor Zevenhont-Oost, Zevenhont-Zuid en Zevenhont-Midden⁴. Voor elk van beide uitbreidingen wordt een afzonderlijke planprocedure doorlopen. De aanleg, wijziging of uitbreiding van een industrieterrein is een activiteit die wordt genoemd in het Besluit milieueffectrapportage (categorie D11.2). Vanwege mogelijke gevolgen op Natura 2000-gebieden moet een Passende beoordeling worden opgesteld, wat betekent dat een plan-MER nodig is. De gemeente heeft ervoor gekozen een gecombineerd plan- en project-MER op te stellen dat dient voor de besluitvorming over de drie plannen tezamen.

Rol van de Commissie

De Commissie is onafhankelijk, bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Ze stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. Ze schrijft geen milieueffectrapporten. Dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval de gemeenteraad van de gemeente Zwartewaterland – besluit over de bestemmingsplannen.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt door nummer [3501](#) op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Toelichting op het oordeel

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar beoordeling toe. Aan deze beoordeling koppelt zij aanbevelingen. Als deze in een kader staan dan is het uitvoeren ervan volgens de Commissie essentieel voor het volwaardig meewegen van het milieubelang bij het besluit over de bestemmingsplannen. Aanbevelingen die niet in een kader staan zijn bedoeld om de kwaliteit van de besluitvorming – nu en in de toekomst – te verbeteren.

2.1 Onderbouwing initiatief en locatiekeuze

Hoofdstuk 4 van het MER gaat in op het nut en de noodzaak voor de uitbreiding van het bedrijventerrein en de realisatie van een tijdelijk zonnepark. In haar eerdere advies over reikwijdte en detailniveau van het MER⁵ heeft de Commissie aangegeven dat een zorgvuldige onderbouwing van nut en noodzaak en de locatiekeuze nodig is omdat:

- de polder Mastenbroek een grote landschappelijke waarde heeft;
- de natuur in het studiegebied kwetsbaar is;
- de ontwikkeling in oostelijke richting voor het laatst in 2013 is afgewogen;
- de provincie in haar aanwijzing de uitbreiding in zuidelijke richting niet heeft afgewogen.

De Commissie constateert dat de onderbouwing van de uitbreiding niet is geactualiseerd. In het MER is wel een vrij uitgebreide verkenning van potentiële locatiealternatieven

³ De Condor Group is een van grootste tapijtproducenten van Europa.

⁴ Oorspronkelijk was sprake van twee bestemmingsplannen, voor Zevenhont-Oost en Zevenhont-Zuid. Tussen het bestaande bedrijventerrein en de nieuwe locatie Zevenhont-Zuid bevindt zich een relatief klein gebied dat niet benut zou worden voor uitbreiding van het bedrijventerrein en waarvoor geen nieuw bestemmingsplan zou worden opgesteld. Mede naar aanleiding van het eerdere advies van de Commissie stelt de gemeente voor dit tussenliggende gebied nu ook een bestemmingsplan op.

⁵ Advies voor de reikwijdte en het detailniveau van het MER, d.d. 9 november 2020. Zie <https://www.commissiemer.nl/adviezen/3501>.

opgenomen. Deze verkenning richt zich echter vooral op (juridische) belemmeringen daarvan en weegt de bovenstaande aspecten van de beoogde locaties niet mee.

Voor **deelgebied Zevenhont-Oost** is niet duidelijk waarom een uitbreiding van minimaal 17 hectare nodig is, waarom dit op één locatie moet worden gerealiseerd, voor welke milieucategorieën de uitbreiding nodig is en wat er gebeurt met 'lege plekken' die door verplaatsing van bedrijven vrij komen op het bestaande terrein. Andere mogelijke uitbreidingslocaties worden onder andere afgeschreven op basis van milieucategorie of beschikbare oppervlakte.⁶

Voor **deelgebied Zevenhont-Zuid** is de omvang (15 hectare netto bedrijventerrein en 7,5 hectare netto voor het zonnepark) en locatie gemotiveerd vanuit de behoefte van de 'Condor Group' en de realisatie van een tijdelijk zonnepark. Gesteld wordt dat locatiealternatieven in een eerder stadium zijn onderzocht in een 'quicksan'. Hierin lijken milieuaspecten nauwelijks een rol te hebben gespeeld. Dit geldt ook voor de locatie van het zonnepark, die uitsluitend is gemotiveerd vanuit de grondposities van de initiatiefnemer voor het zonnepark.⁷ Niet duidelijk is of andere locaties voor het zonnepark mogelijk zijn en de samenhang tussen het bedrijventerrein en het zonnepark is niet beschreven.

Voor **deelgebied Zevenhont-Midden** is geen expliciete onderbouwing opgenomen, behalve de redenatie dat deze ruimte zich bevindt tussen het bestaande bedrijventerrein en de beoogde uitbreiding Zevenhont-Zuid. Daarmee wordt de uitbreiding in zuidelijk richting circa 8 hectare (netto) groter.

Door de gekozen benadering lijken milieuaspecten (inclusief natuur en landschap) en het bijdragen aan duurzaamheidsambities (zie volgende paragraaf) nauwelijks een rol te spelen in de locatiekeuze voor de uitbreiding. Gezien het effect van de voorgenomen uitbreidingen op verkeer, leefbaarheid, natuur en landschap – die ook uit het MER naar voren komt – is de Commissie van mening dat het niet verder onderzoeken van locatiealternatieven onvoldoende beargumenteerd is.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER:

- een actuele onderbouwing te geven van nut en noodzaak van alle onderdelen van de uitbreiding en de omvang ervan;
- een nadere onderbouwing te geven van de keuze voor de locaties Zevenhont-Oost en Zevenhont-Zuid/Midden ten opzichte van andere potentiële locaties, en daarbij expliciet in te gaan op de hierboven (en in het eerdere advies aangegeven) genoemde natuur- en milieucriteria.

⁶ Zo wordt het bedrijvenpark Eeserwold in de gemeente Steenwijkerland niet als geschikte locatie gezien omdat dit park geen bestemming heeft die geschikt is voor vestiging van bedrijven uit de milieucategorieën waarop de uitbreiding van Zevenhont-Oost betrekking heeft (MER pag. 50). De milieucategorieën die nodig zijn voor de uitbreiding worden echter niet genoemd. Andere locaties vallen af omdat geen 17 ha uitgeefbaar terrein beschikbaar is, maar er is niet onderbouwd waarom de 17 ha niet over meerdere locaties verdeeld kan worden.

⁷ In het MER is aangegeven dat voor het zonnepark reeds een omgevingsvergunning is verleend en dat locatiealternatieven niet onderzocht hoeven te worden omdat de gronden in eigendom zijn van een particuliere initiatiefnemer. Dit gaat voorbij aan het feit dat de gemeente in het bestemmingsplan een eigen locatieafweging dient te maken over de beste locaties voor zonneparken.

2.2 Ambities voor duurzaamheid en natuur

Duurzaamheidsambities niet concreet uitgewerkt

De gemeente Zwartewaterland heeft in de notitie reikwijdte en detailniveau (NRD) en in het MER aangegeven ambities te hebben voor duurzaamheid en circulariteit. Dit betekent onder andere dat de gemeente in 2040 onafhankelijk wil zijn van aardgas. Het MER geeft verder aan dat het tapijtcluster de potentie heeft om zich te ontwikkelen tot een 'innovatief circulair ecosysteem'. Ook vanuit het rijksbeleid en provinciaal beleid zijn doelen op het gebied van energietransitie, circulariteit, klimaatmitigatie en -adaptatie van toepassing.

De duurzaamheidsambities zijn in het MER niet uitgewerkt naar concrete doelstellingen voor de uitbreidingen van het bedrijventerrein en het zonnepark. De gemeentelijke ambities komen alleen tot uitdrukking in de BREEAM-certificering⁸ die als voorwaarde wordt gesteld aan de vestiging van nieuwe bedrijven op Zevenhont-Zuid, en in de realisatie van het zonnepark.

Hoewel BREEAM vanuit duurzaamheid een goed uitgangspunt is, zijn er veel meer mogelijkheden voor 'verduurzaming' van het bedrijventerrein. In haar eerdere advies heeft de Commissie voorgesteld om een of meer varianten te onderzoeken die betrekking hebben op duurzaamheid. Dit is echter in het MER niet uitgewerkt. De BREEAM-voorwaarde is alleen relevant voor deelgebied Zuid en de effecten van het stellen van deze voorwaarde zijn niet beschreven. Voor deelgebied Oost wordt gesteld 'dat duurzaamheid in het bestemmingsplan en het MER worden uitgewerkt', maar dit is niet gebeurd.⁹ Het streven om in 2040 onafhankelijk te zijn van aardgas betekent dat bedrijven gebruik moeten maken van andere warmtebronnen. Het MER maakt niet duidelijk welke bronnen hiervoor gebruikt kunnen worden en welke consequenties dit heeft. Deze consequenties kunnen tevens van belang zijn bij de locatiekeuze (zie paragraaf 2.1 van dit advies). De realisatie van het zonnepark levert weliswaar een bijdrage aan duurzame energieopwekking, maar er is geen relatie gelegd met het bedrijventerrein. Daardoor zijn synergievoordelen (bijvoorbeeld doordat bedrijven gebruik maken van opgewekte energie) niet duidelijk.

De Commissie constateert dat de bijdrage van het bedrijventerrein aan de ambities op het gebied van energie, circulariteit en klimaatmitigatie en -adaptie in het MER niet wordt onderbouwd. Er zijn geen concrete mogelijke maatregelen benoemd. Het is veelzeggend dat alle varianten in het MER neutraal scoren op het thema duurzaamheid.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER:

- de duurzaamheidsambities te vertalen naar concrete doelstellingen voor de voorgenomen uitbreidingen van het bedrijventerrein en het zonnepark;
- met indicatieve berekeningen aan te geven in hoeverre deze doelstellingen worden gehaald en te verkennen welke (extra) mogelijkheden er zijn als blijkt dat doelstellingen niet (volledig) haalbaar zijn (zie ook paragraaf 2.3 van dit advies).

Kansen voor natuur (biodiversiteit) niet beschreven

De gemeente Zwartewaterland heeft in haar omgevingsvisie onder andere aangegeven:

"Natuurgebieden vormen een belangrijk onderdeel van het landschap. Zwartewaterland is omgeven door het Nationaal Park Wieden-Weerribben, de Uiterwaarden Zwarte Water en de

⁸ BREEAM = Building Research Establishment Environmental Assessment Method. Een BREEAM-certificaat is een duurzaamheidskeurmerk voor het realiseren van duurzame gebouwen met minimale milieueffecten.

⁹ Van het bestemmingsplan Zevenhont-Oost is nog geen ontwerp beschikbaar. Het voorontwerp bestemmingsplan én het MER geven hieraan geen invulling.

Vecht. We zien in dit bijzondere landschap een verwevenheid van grondgebruik: landbouw, natuur, cultuur, recreatie en bedrijvigheid. Inwoners en instanties zijn sterk betrokken bij het vitaal houden van dit landschap. Ons uitgangspunt is dat we zorgvuldig met de waardevolle landschapskwaliteiten omgaan en deze behouden en verder ontwikkelen.”

Ook vanuit het rijksbeleid en provinciaal beleid zijn doelen voor natuur en biodiversiteit relevant (bijvoorbeeld Programma Natuur, Deltaplan Biodiversiteit, Basiskwaliteit Natuur). Mede op grond van internationale afspraken heeft Nederland een grote opgave om ruimte te creëren voor (beschermde) natuur en biodiversiteit. Het Programma Natuur van Rijk en provincies beoogt de natuur binnen én buiten natuurgebieden te bevorderen en een transitie naar een natuurinclusieve samenleving voor algeheel biodiversiteitsherstel te realiseren.

In het MER is niet onderzocht welke kansen het plangebied en de beoogde uitbreidingen van het bedrijventerrein bieden om aan deze ambities bij te dragen. Het plangebied grenst aan het Natura 2000-gebied Zwarte Water. Het MER beschrijft vooral hoe negatieve effecten door stikstofdepositie voorkomen kunnen worden. Niet onderzocht is welke maatregelen in het plangebied genomen kunnen worden om (andere) negatieve effecten in het studiegebied om te buigen en de natuur te versterken. Denk hierbij bijvoorbeeld aan groene daken, voorzieningen voor vogels en vleermuizen in en rond de gebouwen, een optimaal ingericht watersysteem en optimale groenstroken langs de randen en door het gebied, met schrale grond zonder bemesting en bloemrijk grasland.

Daarmee is het aspect natuur en biodiversiteit minimaal behandeld. Er wordt voorbij gegaan aan recente beleidsontwikkelingen, die streven naar een natuurinclusieve samenleving binnen én buiten natuurgebieden. De Commissie acht het goed mogelijk om de gesignaleerde negatieve effecten in het studiegebied te beperken en daarnaast positieve effecten te behalen. Gezien de effecten van het plan op natuur en landschap en de genoemde beleidsontwikkelingen vindt zij een beschouwing hierover van groot belang voor de besluitvorming over de voorgenomen uitbreidingen.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER een beschouwing op te nemen over maatregelen in en rondom het plangebied, waarmee negatieve effecten voorkomen kunnen worden en die een positieve bijdrage kunnen leveren aan de biodiversiteit.

2.3 Alternatieven en varianten

Zoals in paragraaf 2.1 van dit advies aangegeven zijn in het MER geen locatiealternatieven onderzocht en zijn de onderzochte inrichtingsvarianten niet onderscheidend op milieuaspecten. Voor Zevenhont-Oost verschillen de varianten in de wijze van verkeersontsluiting. Varianten voor Zevenhont-Zuid zijn alleen onderscheidend in de oriëntatie van de bedrijfskavels. Voor Zevenhont-Midden en het zonnepark zijn geen varianten onderscheiden. De varianten scoren op alle milieuaspecten gelijk.

Uit het MER blijkt dat de voorgenomen uitbreidingen negatieve effecten hebben op verkeer, geluid, natuur en landschap. Het MER beschrijft hiervoor geen mitigerende maatregelen of alternatieve oplossingen. Zoals in paragraaf 2.2 van dit advies aangegeven ontbreekt in het MER ook een analyse van kansen die de voorgenomen uitbreidingen bieden voor onder andere duurzaamheidsambities en biodiversiteit.

Doordat het MER zich voornamelijk richt op mogelijke (juridische) belemmeringen wordt de gemeenteraad het zicht ontnomen op kansen die het voornemen biedt om effecten te

voorkomen of te beperken en om bij te dragen aan ambities op het gebied van natuur, milieu en duurzaamheid.

De Commissie adviseert derhalve om in een aanvulling op het MER:

- de relevante (gemeentelijke) ambities systematisch langs te lopen en te bepalen welke mogelijkheden het voornemen biedt om hieraan bij te dragen;
- mitigerende maatregelen te beschrijven voor de aspecten waarop negatieve effecten worden verwacht;
- voor de verschillende deelgebieden¹⁰ een extra variant op basis van kansen en mitigerende maatregelen te ontwikkelen en deze te vergelijken met de oorspronkelijke varianten.

Voor het zonnepark is aangegeven dat dit een 'drievoudige functie' zal krijgen. Op 10 hectare worden 25.000–30.000 zonnepanelen voorzien, wordt de agrarische functie behouden en vindt beweiding met schapen plaats. Daarnaast zal het zonnepark ook een functie als waterberging krijgen.¹¹ In het MER is niet onderbouwd of dit meervoudige ruimtegebruik realistisch is en welke risico's dit met zich meebrengt. Ervaringen met bestaande zonneparken laten zien dat er negatieve effecten kunnen optreden op de bodemgesteldheid, bodemleven en natuurwaarden.¹² Andersom brengt inundatie van het zonnepark mogelijk risico's met zich mee voor zonnepanelen en transformatoren. De Commissie beveelt aan om hier bij de verdere uitwerking van het zonnepark rekening mee te houden.

2.4 Effectbeoordeling

Hoofdstuk 9 tot en met 18 van het MER gaan in op de effecten van de varianten op de verschillende milieuthema's. In veel gevallen zijn deze hoofdstukken gebaseerd op achterliggende onderzoeken die een bijlage bij het MER vormen. Deze onderzoeken zijn over het algemeen gedetailleerd en geven veel informatie over de huidige situatie en de effecten van de voorgenomen ontwikkelingen.

Daarbij is niet altijd duidelijk welke uitgangspunten zijn gebruikt voor de effectbeschrijving en -beoordeling. Voor het aspect **geluid** is de effectbeoordeling gebaseerd op 'milieuzonering nieuwe stijl' in plaats van op milieucategorieën. Dit betekent dat bedrijven moeten voldoen aan deze geluidzonering. Het is niet duidelijk welke consequenties dit heeft voor de vestiging van bedrijven op de uitbreidingslocaties. Voor **luchtkwaliteit** is deze milieuzonering nieuwe stijl omgezet naar emissiekentallen voor maximaal milieucategorie 3, bij geluid is deze koppeling niet gemaakt. Het is nu niet duidelijk of de gewenste bedrijvigheid¹³ wel inpasbaar is binnen de uitbreiding.¹⁴

¹⁰ Gezien de ligging en het karakter van de deelgebieden Zuid en Midden ligt het wellicht voor de hand om voor deze beide gebieden tezamen een extra variant te ontwikkelen.

¹¹ Op de bestemmingsplankaart van het ontwerpbestemmingsplan is deze meervoudige bestemming – de functieaanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – waterberging' – (nog) niet aangegeven.

¹² Zie "Verkenning van bodem en vegetatie in 25 zonneparken in Nederland, eerste overzicht van de ligging van zonneparken en stand van de kennis over het effect van zonneparken op de bodemkwaliteit", WUR rapport 3061, februari 2021.

¹³ De milieucategorie van de beoogde bedrijven op de uitbreidingen is niet benoemd, maar in de oude systematiek zouden deze mogelijk in milieucategorie 4 vallen.

¹⁴ Ook is onduidelijk waarom alleen in deze bijlagenrapporten gewerkt is met deze milieuzonering nieuwe stijl, die vooruitloopt op de invoering van de Omgevingswet: in het MER zelf lijkt nog niet te worden geanticipeerd op de Omgevingswet.

De Commissie constateert dat in het MER niet altijd goed gebruik is gemaakt van de resultaten van de uitgevoerde onderzoeken. De effectbeoordelingen in het MER zijn vaak oppervlakkig en niet goed navolgbaar. Zoals eerder aangegeven is er geen onderscheid tussen de varianten en scores deze op de aspecten verkeer, geluid, landschap en natuur 'licht negatief'. Het MER onderbouwt deze beoordelingen niet of nauwelijks. Door alleen de globale conclusie en beoordeling uit de bijlagen over te nemen, en niet in te gaan op de berekende waarden ten opzichte van de normen of richtwaarden, is het onduidelijk in hoeverre de beoordeling 'licht negatief' of neutraal ook terecht is.¹⁵

De samenvattende effectbeoordeling in tabel 19.1 (tevens tabel 0.1 van de samenvatting) is hierdoor ook niet goed navolgbaar.¹⁶ Bovendien ontbreken in het MER beschouwingen over de betekenis (ernst en omvang) van de geconstateerde effecten en over de mitigerende maatregelen waarmee deze effecten voorkomen of beperkt kunnen worden. De betekenis van de beoordeling 'licht negatief' is onduidelijk, aangezien het steeds een middeling van veel verschillende effecten lijkt te zijn.

Een beschouwing hierover en het beschrijven van mitigerende maatregelen is een cruciaal onderdeel van milieueffectrapportage. Dit geeft de gemeenteraad de benodigde informatie om een afweging te kunnen maken over de voorgenomen uitbreidingen en over te nemen maatregelen. In dit MER komen mitigerende maatregelen echter nauwelijks aan bod.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER een analyse op te nemen van de betekenis van de effecten die uit de deelrapportages naar voren komen, aan te geven welke mitigerende maatregelen mogelijk zijn en in hoeverre deze effectief en realistisch zijn.

2.5 Samenvatting van het MER

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

De samenvatting voldoet volgens de Commissie niet aan deze voorwaarden. Dit geldt vooral voor de effectbeoordeling, die in de samenvatting beperkt is tot een tabel zonder enige toelichting. De tabel bevat bovendien een onjuiste aanduiding van de varianten¹⁶, waardoor deze de lezer en de besluitvormers op het verkeerde been kan zetten.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER een aangepaste samenvatting op te nemen, waarin de in de vorige paragrafen opgenomen adviezen worden verwerkt, inclusief een goede beschouwing van de geconstateerde effecten en mitigerende maatregelen.

¹⁵ Ter illustratie:

- **Verkeer:** Getallen in tabel 9.1 en de effectbeoordeling in het MER lijken niet overeen te komen met getallen en de beoordeling in het bijlagerapport verkeer.
- **Geluid:** Alle gevolgen voor wegverkeerslawaaai scores licht negatief. In de tekst is aangegeven dat bij nieuwe wegen de voorkeursgrenswaarde niet wordt overschreden en ook de reconstructiewaarde van 2 dB niet wordt overschreden. Wel wordt gesteld dat het aantal gehinderden en het geluidbelast oppervlak toenemen. Het is onduidelijk hoeveel en welke gehinderden er zijn. Rekenresultaten en figuren uit de deelrapporten zijn niet overgenomen. De schaalovergang tussen een neutrale en negatieve beoordeling is niet duidelijk gedefinieerd.
- **Landschap:** Volgens p120 van het MER zal het uitbreiden van het bedrijventerrein het gebied ingrijpend doen veranderen. De score is licht negatief, met als motivatie dat er ook een goede inpassing wordt nagestreefd. Hierbij wordt de ingrijpende aantasting van de openheid en de inpassing tegen elkaar weggestreept.

¹⁶ De Commissie wijst erop dat de aanduiding van de onderzochte varianten in deze tabel onjuist is: twee varianten worden aangeduid met "Var 2 + A" en drie varianten met "Var 1 + A + mid".

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. Tanja Bremer

ir. Annemie Burger (voorzitter)

drs. Pieter Jongejans (secretaris)

drs. Marcel Klinge

ir. Ruud Westerhof

drs. Gerrit de Zoeten

Besluiten waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Bestemmingsplan Zevenhont-Oost, bestemmingsplan Zevenhont-Zuid en bestemmingsplan Zevenhont-Midden.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een MER vereist zijn. De bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage geven aan om welke [activiteiten](#) het gaat. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om de activiteit D11.3, "uitbreiding industrieterrein". Een MER is ook nodig omdat effecten op Natura 2000-gebieden op kunnen treden die in een Passende beoordeling moeten worden beschreven. Daarom is een gecombineerd plan-/project-MER opgesteld.

Bevoegd gezag besluiten

Gemeenteraad van Zwartewaterland.

Initiatiefnemer besluiten

College van burgemeester en wethouders van de gemeente Zwartewaterland.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

Het bevoegd gezag heeft de Commissie niet in de gelegenheid gesteld om zienswijzen en adviezen bij haar advies te betrekken.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissierner.nl projectnummer [3501](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

